

II

(Aktid, mille avaldamine ei ole kohustuslik)

NÕUKOGU

NÕUKOGU OTSUS,

18. mai 2006,

kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsiooni sõlmimise kohta

(2006/515/EÜ)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

artikli 151 lõikele 4, kui ka liikmesriigid väga tähtsaks peavad. See aitab kaasa ülemaailmsele kultuuridevahelisele vastastikusele austusele ja arusaamisele.

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eelkõige selle artikleid 133, 151, 181 ja 181a koostoimes artikli 300 lõike 2 esimese lõigu teise lausega ja artikli 300 lõike 3 esimese lõiguga,

(4) UNESCO konventsioon tuleks heaks kiita nii kiiresti kui võimalik.

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

(5) Nii ühendus kui liikmesriigid on UNESCO konventsiooniga hõlmatud valdkondades pädevad. Seega peaksid ühendus ja liikmesriigid saama konventsiooniosalisteks, et täita koos UNESCO konventsioonis kindlaks määratud ülesandeid ja kasutada neile kõnealuse konventsiooniga antud õigusi jagatud pädevusega valdkondades kooskõlas-
tatud viisil,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

(1) Nõukogu volitas 2004. aasta novembris komisjoni osalema ühenduse nimel Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Hariduse, Teaduse ja Kultuuri Organisatsiooni (UNESCO) läbirääkimistel kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsiooni üle (edaspidi "UNESCO konventsioon"). Komisjon ja liikmesriigid osalesid läbirääkimistel.

Artikkel 1

1. Ühenduse nimel kiidetakse heaks kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise UNESCO konventsioon.

(2) UNESCO konventsioon võeti vastu UNESCO peakonverentsil 20. oktoobril 2005 Pariisis.

2. UNESCO konventsiooni tekst on esitatud käesoleva otsuse la lisas.

(3) UNESCO konventsioon on kultuuri mitmekesisuse ja kultuurivahetuste edendamise oluline ja tõhus tugi-sammas, mida nii ühendus vastavalt asutamislepingu

Artikkel 2

1. Nõukogu eesistujal on õigus määrata isik(ud), kes on volitatud andma ühinemiskirja ühenduse nimel hoiule UNESCO peadirektorile, kooskõlas UNESCO konventsiooni artikli 27 lõikega 4.

⁽¹⁾ Arvamus on esitatud 27. aprillil 2006 (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

2. Nõukogu eesistujal on õigus määrata isik(ud), kes on volitatud andma ühenduse nimel hoiule käesoleva otsuse Ib lisas esitatud pädevusdeklaratsiooni, kooskõlas UNESCO konventsiooni artikli 27 lõike 3 punktiga c.

3. Nõukogu eesistujal on õigus määrata isik(ud), kes on ühinemiskirja üleandmisel volitatud tegema käesoleva otsuse II lisas esitatud ühepoolse deklaratsiooni.

Artikkel 3

Komisjon esindab ühenduse pädevusse kuuluvates küsimustes ühendust UNESCO konventsiooniga loodud organite istungitel,

eelkõige konventsiooniosaliste konverentsil, ja peab ühenduse nimel läbirääkimisi küsimustes, mis kuuluvad nende organite pädevusse.

Artikkel 4

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 18. mai 2006

Nõukogu nimel

eesistuja

Franz MORAK

la LISA

TÕLGE

Kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise

KONVENTSIOON

Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Hariduse, Teaduse ja Kultuuri Organisatsiooni peakonverents, mis on tulnud kokku oma 33. istungjärgule 3.–21. oktoobrini 2005 Pariisis,

KINNITADES, et kultuuriline mitmekesisus on inimkonnale omane tunnus;

TEADES, et kultuuriline mitmekesisus on inimkonna ühispärand ning et seda tuleks hinnata ja säilitada kõigi hüvanguks;

OLLES TEADLIK, et kultuuriline mitmekesisus loob rikka ja mitmekülgse maailma, mis suurendab valikuvõimalusi ning tagab inimvõimete ja -väärtuste kasvukeskkonna, ning on seetõttu kogukondade, rahvaste ja riikide säästva arengu peamine toukejõud;

TULETADES MEELDE, et kultuuriline mitmekesisus, mis on elujõuline demokraatia, sallivuse, sotsiaalse õigluse ning rahvaste ja kultuuride vastastikuse austuse tingimustes, on asendamatu rahu ja julgeoleku tagamiseks kohalikul, riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil;

HINNATES KÕRGELT kultuurilise mitmekesisuse tähtsust inimõiguste ülddeklaratsioonis ja muudes üldtunnustatud dokumentides väljendatud inimõiguste ja põhivabaduste täielikuks kasutamiseks;

RÕHUTADES vajadust kaasata kultuur strateegilise elemendina riiklikku ja rahvusvahelisse arengupoliitikasse ning rahvusvahelisse arengukoostöösse, võttes arvesse ka Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni aastatuhande deklaratsiooni (2000), milles eriti rõhutatakse vaesuse kaotamist;

VÕTTES ARVESSE, et kultuur avaldub ajas ja ruumis mitmekesisel kujul ning et see mitmekesisus väljendub inimkonda moodustavate rahvaste ja ühiskondade identiteedi ja kultuuri väljendusvormide ainulaadsuses ja paljususes;

TUNNUSTADES traditsiooniliste teadmiste, eelkõige põlisrahvaste teadmiste olulisust vaimse ja materiaalse rikkuse allikana, nende positiivset panust säästvasse arengusse ning vajadust neid igati kaitsta ja edendada;

TUNNUSTADES vajadust võtta meetmeid kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse, sealhulgas nende sisu kaitseks eelkõige olukorras, kus kultuuri väljendusvorme võib ähvardada kadumine või oluline kahjustamine;

RÕHUTADES kultuuri tähtsust sotsiaalse ühtekuuluvuse seisukohast üldiselt ning eelkõige selle võimalusi parandada naiste staatust ja rolli ühiskonnas;

OLLES TEADLIK, et kultuurilist mitmekesisust tugevdab ideede vaba liikumine ning et seda rikastab pidev kultuuride vahetus ja vastastikmõju;

KINNITADES VEEL KORD, et nii mõtte-, sõna- ja informatsioonivabadus kui ka massiteabevahendite mitmekesisus võimaldavad kultuuri väljendusvormide edenemist ühiskonnas;

TUNNUSTADES, et kultuuri väljendusvormide, sealhulgas traditsiooniliste väljendusvormide mitmekesisus on oluline tegur, mis võimaldab üksikisikutel ja rahvastel väljendada ning jagada teistega oma mõtteid ja väärtusi;

TULETADES MEELDE, et keeleline mitmekesisus on kultuurilise mitmekesisuse põhielement, ning KINNITADES TAAS, et haridusel on keskne roll kultuuri väljendusvormide kaitsmisel ja edendamisel;

VÕTTES ARVESSE kultuuride elujõulisuse tähtsust, sealhulgas vähemusrühmadesse kuuluvatele isikutele ja põlisrahvastele, mis väljendub nende vabaduses luua, levitada ja turustada oma kultuuri traditsioonilisi väljendusvorme ning neist osa saada, et kasutada neid oma arenguks;

RÕHUTADES, kui olulised on kultuuride vastastikmõju ja loovus, mis rikastavad ja uuendavad kultuuri väljendusvorme ning tugevdavad nende inimeste rolli, kes osalevad kultuuri arendamises kogu ühiskonna arengu nimel;

TUNNUSTADES intellektuaalomandi õiguste tähtsust kultuuriloomes osalejate toetamisel;

OLLES VEENDUNUD, et kultuuritegevuse, -kaupade ja -teenuste olemus on nii majanduslik kui ka kultuuriline, sest nad kannavad endas identiteeti, väärtusi ja tähendusi ning seetõttu ei tohi neid käsitada üksnes kaubandusliku väärtuse kandjatena;

TÕDEDES, et samal ajal kui üleilmastumine, mida hõlbustab info- ja sidetehnoloogia kiire areng, pakub enneolematuid võimalusi kultuuride vastastikmõju tugevdamiseks, kujutab see ka väljakutset kultuurilisele mitmekesisusele, eriti arvestades rikaste ja vaeste riikide ebavõrdsuse süvenemise ohtu;

OLLES TEADLIK UNESCO kohustusest tagada kultuuride mitmekesisuse austamine ning anda soovitusi selliste rahvusvaheliste lepingute sõlmimiseks, mida võib vaja olla selleks, et edendada ideede vaba liikumist sõnas ja pildis;

VIIDATES UNESCO vastuvõetud rahvusvahelistele dokumentidele, milles käsitletakse kultuurilist mitmekesisust ja kultuuriliste õiguste teostamist, ning eelkõige 2001. aasta kultuurilise mitmekesisuse ülddeklaratsioonile,

VÕTAB 20. OKTOOBRI 2005. AASTAL VASTU KÄESOLEVA KONVENTSIOONI.

I. EESMÄRGID JA ALUSPÕHIMÕTTED

Artikkel 1

Eesmärgid

Konventsiooni eesmärgid on:

- a) kaitsta ja edendada kultuuri väljendusvormide mitmekesisust;
- b) luua tingimused kultuuride õitsenguks ning vabaks ja kasulikuks vastastikmõjuks;
- c) julgustada kultuuridevahelist dialoogi, et tagada maailmas ulatuslikum ja tasakaalustatud kultuurivahetus, mis soodustab kultuuride vastastikust austust ja rahukultuuri;
- d) edendada kultuuridevahelist suhtlust, et arendada kultuuride vastastikmõju ja luua rahvusvahelisi ühendusteid;
- e) edendada kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse austamist ning selle väärtuse teadvustamist kohalikul, riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil;
- f) kinnitada veel kord kultuuri ja arengu seose tähtsust kõikidele riikidele, eelkõige arenguriikidele, ning toetada riikliku ja rahvusvahelise tasandi tegevust selleks, et tagada selle seose tõelise väärtuse tunnustamine;

g) tunnustada kultuuritegevuse, -kaupade ja -teenuste erilist olemust identiteedi, väärtuste ja tähenduste kandjatena;

h) kinnitada veel kord riikide suveräänset õigust säilitada, võtta vastu ning rakendada poliitikat ja meetmeid, mida nad peavad sobivaks, et kaitsta ja edendada kultuuri väljendusvormide mitmekesisust oma territooriumil;

i) tugevdada rahvusvahelist koostööd ja solidaarsust partnerluse vaimus, eeskätt selleks, et suurendada arenguriikide suutlikkust kaitsta ja edendada kultuuri väljendusvormide mitmekesisust.

Artikkel 2

Aluspõhimõtted

1. Inimõiguste ja põhivabaduste austamise põhimõte

Kultuurilist mitmekesisust on võimalik kaitsta ja edendada üksnes juhul, kui on tagatud inimõigused ja sellised põhivabadused nagu sõna-, info- ja suhtlusvabadus ning üksikisiku võimalus valida kultuuri väljendusvorme. Mitte keegi ei või kasutada käesolevat konventsiooni selleks, et rikkuda inimõiguste ülddeklaratsioonis sätestatud või rahvusvahelise õigusega tagatud inimõigusi ja põhivabadusi või piirata nende kohaldamisala.

2. Suveräänsuse põhimõte

Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja ja rahvusvahelise õiguse põhimõtete kohaselt on riigil suveräänne õigus vastu võtta meetmed ja poliitika, et kaitsta ja edendada kultuuri väljendusvormide mitmekesisust oma territooriumil.

3. Kõigi kultuuride võrdse väärikuse ja austamise põhimõte

Kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamine eeldab kõigi kultuuride, sealhulgas vähemusrühmadesse kuuluvate isikute ja põlisrahvaste kultuuride võrdse väärikuse ja austamise tunnustamist.

4. Rahvusvahelise solidaarsuse ja koostöö põhimõte

Rahvusvaheline koostöö ja solidaarsus peavad võimaldama riikidel, eelkõige arenguriikidel, luua ja tugevdada kohalikul, riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil oma kultuurilise väljenduse, sealhulgas tekkiva või olemasoleva kultuuritööstuse vahendeid.

5. Arengu majandus- ja kultuuriaspektide vastastikuse täiendavuse põhimõte

Kuna kultuur on üks arengu toukejõude, on arengu kultuuriaspektid sama olulised kui majandusaspektid ning üksikisikute ja rahvaste põhiõigus on selles osaleda ja sellest osa saada.

6. Säästva arengu põhimõte

Kultuuriline mitmekesisus on üksikisikute ja ühiskonna hinnaline väärtus. Kultuurilise mitmekesisuse kaitse, edendamine ja säilitamine on praeguste ja tulevaste põlvkondade heaolu nimel toimuva säästva arengu oluline nõue.

7. Võrdse juurdepääsu põhimõte

Võrdne juurdepääs kogu maailma rikkalikele ja mitmekesisitele kultuuri väljendusvormidele ning kultuuride juurdepääs väljendus- ja levivahenditele on kultuurilise mitmekesisuse väärtustamise ja vastastikuse mõistmise edendamise tähtsad osad.

8. Avatuse ja tasakaalu põhimõte

Kui riigid võtavad kultuuri väljendusvormide mitmekesistamist toetavaid meetmeid, peavad nad püüdma asjakohasel viisil edendada avatust teiste maailma kultuuride suhtes ning tagama nende meetmete vastavuse konventsiooni eesmärkidele.

II. KOHALDAMISALA

Artikkel 3

Kohaldamisala

Konventsiooni kohaldatakse konventsiooniosaliste vastuvõetud poliitika ja meetmete suhtes, mis on seotud kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamisega.

III. MÕISTED

Artikkel 4

Mõisted

Konventsiooni kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. Kultuuriline mitmekesisus

Kultuuriline mitmekesisus – rühmade ja ühiskondade kultuuride väljendusvormide rohkus. Neid väljendusvorme antakse edasi rühma ja ühiskonna sees ning rühmade ja ühiskondade vahel.

Kultuuriline mitmekesisus ei avaldu mitte ainult kultuuripärandi väljendamise, rikastamise ja mitmekesistes vormides edasiandmise kaudu, vaid ka kunsti loomise, tootmise, levitamise, turustamise ja kasutamise mitmesuguste vormide kaudu, sõltumata kasutatud vahenditest ja tehnoloogiast.

2. Kultuuriline sisu

Kultuuriline sisu – sümboolne tähendus, kunstiline mõõde ja kultuuriväärtused, mis tulenevad kultuuri eripärast või väljendavad seda.

3. Kultuuri väljendusvormid

Kultuuri väljendusvormid – üksikisikute, rühmade ja ühiskondade loovuse väljendusvormid, millel on kultuuriline sisu.

4. Kultuuritegevus, -kaubad ja -teenused

Kultuuritegevus, -kaubad ja -teenused – tegevus, kaubad ja teenused, mis oma konkreetset omadust, kasutust või eesmärki silmas pidades kujutavad endast või annavad edasi kultuuri väljendusvorme oma võimalikust kaubanduslikust väärtusest olenemata. Kultuuritegevusel võib olla iseseisev eesmärk, samahästi võib kultuuritegevus kaasa aidata kultuurikaupade ja -teenuste loomisele.

5. Kultuuritööstus

Kultuuritööstus – lõikes 4 määratletud kultuurikaupu või -teenuseid tootev ja turustav tööstus.

6. Kultuuripoliitika ja -meetmed

Kultuuripoliitika ja -meetmed – kultuuriga seotud kohaliku, riikliku, piirkondliku või rahvusvahelise tasandi poliitika ja meetmed, mis keskenduvad vahetult kultuurile või mis mõjutavad otse üksikisikute, rühmade või ühiskondade kultuuri väljendusvorme, sealhulgas kultuuritegevuse, -kaupade ja -teenuste loomist, tootmist, levitamist ja turustamist, ning juurdepääsu kultuuritegevusele, -kaupadele ja -teenustele.

7. Kaitse

Kaitse – meetmete võtmine kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse säilitamiseks, kaitsmiseks ja väärtustamiseks.

Kaitsma – selliseid meetmeid võtma.

8. Kultuuridevaheline suhtlus

Kultuuridevaheline suhtlus – eriilmeliste kultuuride olemasolu ja võrdväärne vastastikmõju ning võimalus luua ühiseid kultuuri väljendusvorme dialoogi ja vastastikuse austuse kaudu.

IV. KONVENTSIONIOSALISTE ÕIGUSED JA KOHUSTUSED*Artikkel 5***Õiguste ja kohustuste üldreegel**

1. Konventsiooniosalised kinnitavad kooskõlas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja, rahvusvahelise õiguse põhimõtete ja inimõigusi käsitlevate üldtunnustatud dokumentidega veel kord oma suveräänset õigust välja töötada oma kultuuripoliitika ja seda rakendada ning võtta meetmeid kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitseks ja edendamiseks ning rahvusvahelise koostöö tugevdamiseks, et saavutada konventsiooni eesmärgid.

2. Kui konventsiooniosaline rakendab poliitikat ja võtab meetmeid kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitseks ja edendamiseks oma territooriumil, peavad tema poliitika ja meetmed olema kooskõlas käesoleva konventsiooniga.

*Artikkel 6***Konventsiooniosaliste õigused riiklikul tasandil**

1. Artikli 4 punktis 6 määratletud kultuuripoliitikate ja -meetmete raames võib iga konventsiooniosaline, võttes arvesse oma konkreetseid asjaolusid ja vajadusi, võtta vastu meetmeid kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitseks ja edendamiseks oma territooriumil.

2. Sellisteks meetmeteks võivad olla:

- a) regulatiivmeetmed, mille eesmärk on kaitsta ja edendada kultuuri väljendusvormide mitmekesisust;
- b) meetmed, mis annavad riigi oma kultuuritegevusele, -kaupadele ja -teenustele asjakohasel viisil võimaluse leida oma koht kogu riigi territooriumil oleva kultuuritegevuse, -kaupade ja -teenuste hulgas, et luua, toota, levitada, turustada ja kasutada riigi oma kultuuritegevust, -kaupu ja -teenuseid, sealhulgas tegevuse, kaupade ja teenuste puhul kasutatavat keelt käsitlevad meetmed;

c) meetmed, mille eesmärk on tagada riigi oma sõltumatule kultuuritööstusele ja mitteametliku sektori tegevusele tegelik juurdepääs kultuuritegevuse, -kaupade ja -teenuste tootmise, levitamise ja turustamise vahenditele;

d) meetmed, mille eesmärk on anda riiklikku rahalist toetust;

e) meetmed, mille eesmärk on julgustada mittetulundusorganisatsioone ning avalik-õiguslikke ja eraõiguslikke asutusi, loovisikuid ja teisi elukutselisi kultuuritöötajaid arendama ja edendama ideede, kultuuri väljendusvormide ning kultuuritegevuse, -kaupade ja -teenuste vaba vahetust ja levikut ning stimuleerida nende tegevuses loovust ja ettevõtlikkust;

f) meetmed, mille eesmärk on asutada avalik-õiguslikke asutusi ja neid vajaduse korral toetada;

g) meetmed, mille eesmärk on soosida ja toetada loovisikuid ja teisi kultuuri väljendusvormide loomisega tegelevaid isikuid;

h) meetmed, mille eesmärk on suurendada meedia mitmekesisust, sealhulgas avalik-õigusliku ringhäälingu arendamise kaudu.

*Artikkel 7***Kultuuri väljendusvormide edendamise meetmed**

1. Konventsiooniosalised püüavad luua oma territooriumil keskkonna, mis innustab üksikisikuid ja ühiskonnarühmi:

- a) looma, tootma, levitama ja turustama oma kultuuri väljendusvorme ning tagama võimaluse neist osa saada, võttes arvesse naiste ja eri ühiskonnarühmade, nende hulgas vähemusrühmadesse kuuluvate isikute ja põlisrahvaste olukorda ning vajadusi;
- b) saama osa nende riigi territooriumil, aga ka maailma muudes riikides loodud mitmekesisest kultuuri väljendusvormidest.

2. Samuti püüavad konventsiooniosalised tunnustada loovisikute ja teiste loometegevuses osalejate, nende tööd toetavate kultuurikogukondade ja -organisatsioonide olulist panust ning nende kesket osa kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse rikastamisel.

*Artikkel 8***Kultuuri väljendusvormide kaitse meetmed**

1. Ilma et see piiraks artiklite 5 ja 6 kohaldamist, võib konventsiooniosaline kindlaks teha olukorra, kus kultuuri väljendusvormid tema territooriumil on kadumisohus, oluliselt ohustatud või vajavad muul põhjusel kiiresti kaitset.

2. Konventsiooniosalised võivad võtta kõiki asjakohaseid meetmeid, et kooskõlas konventsiooniga kaitsta ja säilitada kultuuri väljendusvorme lõikes 1 nimetatud olukordades.

3. Konventsiooniosalised annavad artiklis 23 nimetatud valitsustevahelisele komiteele aru kõigist sellises olukorras võetud meetmetest ning komitee võib anda asjakohaseid soovitusi.

Artikkel 9

Teabe jagamine ja läbipaistvus

Konventsiooniosalised:

- a) annavad iga nelja aasta järel UNESCO-le esitatavas aruandes asjakohast teavet meetmete kohta, mis on võetud kultuuri väljendusvormide kaitseks ja edendamiseks nende territooriumil ning rahvusvahelisel tasandil;
- b) määravad kontaktpunkti, kes vastutab konventsiooniga seotud teabe jagamise eest;
- c) jagavad ja vahetavad kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamisega seotud teavet.

Artikkel 10

Haridus ja üldsuse teadlikkus

Konventsiooniosalised:

- a) soodustavad ja edendavad mõistmist kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise tähtsusest, sealhulgas haridusprogrammide ja üldsuse teadlikkust suurendavate programmide kaudu;
- b) teevad teiste konventsiooniosalistega ning rahvusvaheliste ja piirkondlike organisatsioonidega koostööd käesoleva artikli eesmärkide saavutamiseks;
- c) püüavad ergutada loovust ja tugevdada tootmisvõimet, luues selleks kultuuritööstuse valdkonnas haridus-, väljaõppe- ja vahetusprogramme. Neid meetmeid tuleb võtta viisil, mis ei kahjusta traditsioonilisi tootmisviise.

Artikkel 11

Kodanikuühiskonna osalemine

Konventsiooniosalised tunnustavad kodanikuühiskonna põhilist osa kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitsmisel ja edendamisel. Konventsiooniosalised innustavad kodanikuühiskonda aktiivselt osalema konventsiooni eesmärkide saavutamisele suunatud jõupingutustes.

Artikkel 12

Rahvusvahelise koostöö edendamine

Konventsiooniosalised püüavad tugevdada kahepoolset, piirkondlikku ja rahvusvahelist koostööd, et luua kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse edendamiseks soodsaid tingimusi, võttes eriti arvesse artiklites 8 ja 17 nimetatud olukordi, esmaajoones selleks, et:

- a) hõlbustada konventsiooniosaliste dialoogi kultuuripoliitika üle;
- b) tugevdada avaliku sektori strateegilist ja juhtimissuutlikkust avaliku sektori kultuuriasutustes ametialase ja rahvusvahelise kultuurivahetuse ning heade tavade tutvustamise kaudu;
- c) tugevdada partnerlust kodanikuühiskonna, valitsusväliste organisatsioonide ja erasektoriga ning nende vahel, et soodustada ja edendada kultuuri väljendusvormide mitmekesisust;
- d) edendada uue tehnoloogia kasutamist ja soodustada partnerlust, et toetada teabevahetust ja kultuurilist üksteisemõistmist ning soodustada kultuuri väljendusvormide mitmekesisust;
- e) soodustada ühistootmis- ja ühisturustamislepingute sõlmimist.

Artikkel 13

Kultuuri kaasamine säästvasse arengusse

Konventsiooniosalised püüavad kõigil tasanditel kaasata kultuuri oma arengupoliitikasse, et luua säästvale arengule kaasaaitavad tingimused ning nende kohaselt soodustada kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitset ja edendamist.

Artikkel 14

Arengukoostöö

Konventsiooniosalised püüavad toetada säästva arengu nimel ja vaesuse vähendamiseks tehtavat koostööd, eelkõige seoses arenguriikide erivajadustega, et soodustada jõulise kultuurisektori kujunemist muu hulgas järgmiste vahendite abil:

- a) arenguriikide kultuuritööstuse tugevdamine:
  - i) luues ja tugevdades arenguriikides kultuuri tootmise ja turustamise võimalusi;
  - ii) hõlbustades nende kultuuritegevuse, -kaupade ja -teenuste ulatuslikumat pääsu maailmaturule ja rahvusvahelistesse levivõrgustikesse;

iii) võimaldades elujõuliste kohalike ja piirkondlike turgude teket;

iv) võttes arrenenud riikides võimaluse korral asjakohaseid meetmeid, et hõlbustada arenguriikide kultuuritegevuse, -kaupade ja -teenuste pääsu arrenenud riikide territooriumile;

v) toetades loometööd ning hõlbustades võimalikult suurel määral arenguriikide loovisikute liikuvust;

vi) soodustades arrenenud riikide ja arenguriikide koostööd ka muusika ja filmikunsti valdkonnas;

b) suutlikkuse suurendamine teabe, kogemuste ja teadmiste vahetamise teel ning arenguriikide avaliku ja erasektori töötajate koolitamise abil, mis on muu hulgas seotud strateegilise lähenemise ja juhtimissuutlikkusega, poliitika väljatöötamise ja rakendamise, kultuuri väljendusvormide edendamise ja turustamisega, mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtete arenguga, tehnoloogia kasutamise ning oskuste arendamise ja edasiandmisega;

c) tehnoloogia ja oskusteabe edasiandmine sobivate stimuleerimismeetmete kaudu, eelkõige kultuuritööstuse ja -ettevõtete valdkonnas;

d) rahaline toetamine:

i) artiklis 18 ettenähtud kultuurilise mitmekesisuse rahvusvahelise fondi asutamine;

ii) arenguabi, sealhulgas vajaduse korral tehnilise abi andmine loovuse ergutamiseks ja toetamiseks;

iii) muud rahalise abi viisid, näiteks madala intressiga laenud, toetused ja muud rahastamisvõimalused.

Artikkel 15

Koostööviisid

Konventsiooniosaliseid soodustavad partnerlussuhete arendamist avaliku ja erasektori ning mittetulundusorganisatsioonide vahel ja nende siseselt, et teha koostööd arenguriikidega nende kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise suutlikkuse arendamisel. Selliste uuenduslike partnerlussuhete puhul keskendutakse arenguriikide praktiliste vajaduste kohaselt infrastruktuuri, inimressursside ja poliitika arendamisele ning kultuuritegevuse, -kaupade ja -teenuste vahetamisele.

Artikkel 16

Arenguriikide sooduskohtlemine

Arrenenud riigid hõlbustavad kultuurivahetust arenguriikidega, tagades asjakohaste institutsiooniliste ja õigusraamistike kaudu nende loovisikute ning teiste kultuuritöötajate ja spetsialistide, samuti arenguriikide kultuurikaupade ja -teenuste sooduskohtlemise.

Artikkel 17

Rahvusvaheline koostöö kultuuri väljendusvormidele avalduva tõsise ohu korral

Konventsiooniosaliseid teevad koostööd vastastikuse abi osutamiseks artiklis 8 nimetatud olukordades, pidades eelkõige silmas arenguriike.

Artikkel 18

Kultuurilise mitmekesisuse rahvusvaheline fond

1. Asutatakse kultuurilise mitmekesisuse rahvusvaheline fond, edaspidi "fond".

2. Fond koosneb UNESCO finantseeskirjade kohaselt loodud sihtfondidest.

3. Fondi vahenditeks on:

a) konventsiooniosaliste vabatahtlikud sissemaksed;

b) UNESCO peakonverentsi sihtotstarbelised eraldised;

c) sissemaksed, kingitused või pärandused, mis on saadud teistelt riikidelt, Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni organisatsioonidelt või programmide, teistelt piirkondlikelt või rahvusvahelistelt organisatsioonidelt ning avalik-õiguslikelt või eraõiguslikelt asutustelt või üksikisikutelt;

d) fondi vahendite intressid;

e) korjandustel kogutud rahalised vahendid ja fondi heaks korraldatud ürituste tulu;

f) muud fondi eeskirjas ettenähtud vahendid.

4. Fondi vahendite kasutamise otsustab valitsustevaheline komitee artiklis 22 nimetatud konventsiooniosaliste konverentsi määratud suuniste alusel.

5. Valitsustevaheline komitee võib vastu võtta eriprojektidega seotud sissemaksid ning muul viisil pakutavat üldist ja eriotstarbelist abi, tingimusel et valitsustevaheline komitee on need projektid heaks kiitnud.

6. Fondi tehtud sissemaksid ei või siduda poliitiliste, majanduslike ega muude tingimustega, mis on vastuolus konventsiooni eesmärkidega.

7. Konventsiooniosalised püüavad teha korrapäraseid vabatahtlike sissemaksid konventsiooni rakendamiseks.

Artikkel 19

Teabe vahetamine, analüüsimine ja levitamine

1. Konventsiooniosalised lepivad kokku teabe vahetamises ja eriteadmiste jagamises kultuuri väljendusvormide mitmekesisusega seotud andmete kogumise ja statistika valdkonnas ning teabe vahetamises mitmekesisuse kaitsmise ja edendamise heade tavade kohta.

2. UNESCO hõlbustab sekretariaadi käsutuses olevaid võimalusi kasutades asjakohase teabe, statistika ja heade tavade kogumist, analüüsimist ja levitamist.

3. UNESCO koostab ja haldab andmebaasi kultuuri väljendusvormide valdkonnaga seotud sektorite ning avalik-õiguslike, eraõiguslike ja mittetulunduslike organisatsioonide kohta ning ajakohastab seda.

4. Andmete kogumise hõlbustamiseks pöörab UNESCO erilist tähelepanu abi taotlevate konventsiooniosaliste teadmiste ja oskuste täiendamisele.

5. Käesolevas artiklis määratletud teabe kogumine täiendab artikli 9 alusel kogutud teavet.

V. SEOS MUUDE DOKUMENTIDEGA

Artikkel 20

Seos muude rahvusvaheliste lepingutega: vastastikune toetus, täiendavus ja mitteallutamine

1. Konventsiooniosalised tõdevad, et nad täidavad heas usus kohustusi, mis tulenevad käesolevast konventsioonist ja muudest lepingutest, mille osalised nad on. Vastavalt sellele ja ilma et nad allutaksid käesolevat konventsiooni ühelegi muule lepingule:

- a) soodustavad nad vastastikust toetust käesoleva konventsiooni ja muude lepingute vahel, mille osalised nad on, ning
- b) tõlgendades ja kohaldades teisi lepinguid, mille osalised nad on, või võttes endale teisi rahvusvahelisi kohustusi, arvestavad nad käesoleva konventsiooni asjakohaseid sätteid.

2. Ühtki käesoleva konventsiooni sätet ei või tõlgendada nii, et see muudab konventsiooniosaliste õigusi ja kohustusi, mis tulenevad teistest lepingutest, mille osalised nad on.

Artikkel 21

Rahvusvaheline konsulteerimine ja kooskõlastamine

Konventsiooniosalised edendavad konventsiooni eesmärke ja põhimõtteid teistel rahvusvahelistel foorumitel. Selleks konsulteerivad konventsiooniosalised vajaduse korral üksteisega, pidades silmas konventsiooni eesmärke ja põhimõtteid.

VI. KONVENTSIOONI ORGANID

Artikkel 22

Konventsiooniosaliste konverents

1. Asutatakse konventsiooniosaliste konverents. Konventsiooniosaliste konverents on konventsiooni täiskogu ja kõrgeim organ.

2. Konventsiooniosaliste konverents koguneb korralisele istungjärgule kord kahe aasta jooksul, võimaluse korral UNESCO peakonverentsi raames. Konverents võib kokku tulla erakorralisele istungjärgule, kui ta on nii otsustanud või kui vähemalt kolmandik konventsiooniosalistest on esitanud valitsustevahelisele komiteele sellekohase taotluse.

3. Konventsiooniosaliste konverents võtab vastu oma töökorra.

4. Konventsiooniosaliste konverentsi ülesanded on muu hulgas järgmised:

- a) valida valitsustevahelise komitee liikmed;
- b) vastu võtta valitsustevahelise komitee kaudu edastatud konventsiooniosaliste aruandeid ja nendega tutvuda;
- c) kiita heaks tegevussuunised, mille tema taotlusel on koostanud valitsustevaheline komitee;
- d) võtta muid meetmeid, mida ta peab vajalikuks konventsiooni eesmärkide saavutamiseks.

Artikkel 23

Valitsustevaheline komitee

1. UNESCO juurde asutatakse kultuuri väljendusvormide kaitse ja edendamise valitsustevaheline komitee, edaspidi "valitsustevaheline komitee". Komitee koosneb 18 konventsiooniosalise riigi esindajatest, kelle konventsiooniosaliste konverents valib neljaks aastaks kohe pärast konventsiooni jõustumist artikli 29 kohaselt.

2. Valitsustevaheline komitee tuleb kokku kord aastas.
3. Valitsustevaheline komitee tegutseb konventsiooniosaliste konverentsi juhatusel ja tema juhtnööride kohaselt ning annab talle oma tegevusest aru.
4. Kui konventsiooniosaliste arv jõuab 50-ni, suurendatakse valitsustevahelise komitee liikmete arvu 24-ni.
5. Valitsustevahelise komitee liikmete valimisel lähtutakse tasakaalustatud geograafilise esindatuse ja rotatsiooni põhimõttest.
6. Ilma et see piiraks valitsustevahelisele komiteele konventsiooniga pandud muid kohustusi, on komitee ülesanded järgmised:
  - a) edendada konventsiooni eesmärgi ning soodustada ja jälgida konventsiooni rakendamist;
  - b) konventsiooniosaliste konverentsi taotlusel koostada ja esitada heakskiitmiseks konventsiooni sätete rakendamise ning kohaldamise tegevussuunised;
  - c) edastada konventsiooniosaliste konverentsile konventsiooniosaliste aruanded, millele on lisatud komitee tähelepanekud ja aruannete sisukokkuvõtted;
  - d) anda soovitusi olukordades, millele on tähelepanu juhtinud konventsiooniosalised kooskõlas konventsiooni asjakohaste sätetega, eriti artikliga 8;
  - e) kehtestada konsulteerimiskord ja muud mehhanismid konventsiooni eesmärkide ja põhimõtete edendamiseks muudel rahvusvahelistel foorumitel;
  - f) täita muid ülesandeid, mida talle võib anda konventsiooniosaliste konverents.
7. Valitsustevaheline komitee võib oma töökorra kohaselt kutsuda oma koosolekutele avalik-õiguslikke või eraõiguslikke organisatsioone või üksikisikuid, et pidada nõu konkreetsetes küsimustes.
8. Valitsustevaheline komitee koostab oma töökorra ja esitab selle heakskiitmiseks konventsiooniosaliste konverentsile.

Artikkel 24

UNESCO sekretariaat

1. Konventsiooni organeid abistab UNESCO sekretariaat.

2. Sekretariaat valmistab ette konventsiooniosaliste konverentsi ja valitsustevahelise komitee dokumendid ja koosolekute päevakorra ning aitab kaasa otsuste rakendamisele ja koostab aruandeid nende rakendamise kohta.

VII. LÕPPSÄTTED

Artikkel 25

Vaidluste lahendamine

1. Kui konventsiooniosalistel tekib vaidlus konventsiooni tõlgendamise või kohaldamise üle, püüavad nad selle lahendada läbirääkimiste teel.
2. Kui asjaomased konventsiooniosalised ei suuda läbirääkimiste teel kokkuleppele jõuda, võivad nad ühiselt pöörduda kolmanda isiku poole nõu saamiseks või paluda kolmandat isikut vahendajaks.
3. Kui nõuküsimist või vahendust ei kasutata või kui vaidlust ei lahendata läbirääkimiste, nõuküsimise või vahenduse abil, võib konventsiooniosaline kasutada lepitusmenetlust konventsiooni lisas sätestatud korra kohaselt. Konventsiooniosalised kaaluvad lepituskomisjoni ettepanekut vaidluse lahendamiseks heas usus.
4. Konventsiooniosaline võib ratifitseerimise, vastuvõtmise, heakskiitmise või ühinemise ajal deklareerida, et ta ei tunnista eespool ettenähtud lepitusmenetlust. Sellise deklaratsiooni teinud konventsiooniosaline võib selle UNESCO peadirektorile esitatud teatega alati tagasi võtta.

Artikkel 26

Liikmesriikidepoolne ratifitseerimine, vastuvõtmine, heakskiitmine või ühinemine

1. UNESCO liikmesriikidel tuleb konventsioon ratifitseerida, vastu võtta, heaks kiita või sellega ühineda oma põhiseadusest tuleneva korra kohaselt.
2. Ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, heakskiitmis- või ühinemis- kirjad antakse hoiule UNESCO peadirektorile.

Artikkel 27

Ühinemine

1. Konventsioon on ühinemiseks avatud kõigile riikidele, kes ei ole UNESCO liikmed, kuid kes on Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni või mõne tema eriorganisatsiooni liikmed, keda UNESCO peakonverents on kutsunud konventsiooniga ühinema.

2. Konventsioon on ühinemiseks avatud ka territooriumidele, mille omavalitsuslikku staatust on Ühinenud Rahvaste Organisatsioon tunnustanud, kuid kes ei ole saavutanud täielikku iseseisvust Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peaassamblee resolutsiooni 1514 (XV) kohaselt ning kes on pädevad konventsiooniga reguleeritavates küsimustes, sealhulgas pädevad sõlmima nende küsimustega seotud lepinguid.

3. Piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioonide suhtes kohaldatakse järgmisi sätteid:

a) konventsioon on ühinemiseks avatud ka piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioonile, kelle suhtes konventsiooni sätted on allpool sätestatud arvesse võttes täielikult siduvad nagu konventsiooniosaliste riikide suhtes;

b) kui üks või mitu sellise organisatsiooni liikmesriiki on ka konventsiooniosalised, otsustavad organisatsioon ja selline liikmesriik või liikmesriigid konventsioonist tulenevate kohustuste täitmiseks oma vastutuse ulatuse. Selline vastutuse jagamine jõustub pärast punktis c kirjeldatud teatamisprotseduuri lõppemist. Organisatsioonil ja selle liikmesriikidel ei ole lubatud konventsioonist tulenevaid õigusi samal ajal teostada. Peale selle on piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioonil tema pädevusse kuuluvates küsimustes oma hääleõiguse kasutamiseks nii palju hääli, kui palju tema liikmesriike on konventsiooniosaliste hulgas. Selline organisatsioon ei kasuta oma hääleõigust, kui seda kasutab mõni tema liikmesriik, ja vastupidi;

c) piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioon ja selle liikmesriik või liikmesriigid, kes on vastutuse jagamises kokku leppinud, nagu on ette nähtud punktis b, teavad konventsiooniosalistele igast vastutuse jagamise ettepanekust järgmisel viisil:

i) organisatsioon teatab oma ühinemiskirjas täpselt vastutuse jagamisest konventsiooniga reguleeritavates küsimustes;

ii) kui nende jagatud vastutust hiljem muudetakse, teatab piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioon igast vastutuse muutmise ettepanekust hoiulevõtjale; hoiulevõtja omakorda teatab sellest muudatusest konventsiooniosalistele;

d) eeldatakse, et piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsiooni liikmesriigid, kes ühinevad konventsiooniga, jätavad endale pädevuse kõigis küsimustes, milles pädevuse üleminekut ei ole eraldi deklareeritud ega sellest hoiulevõtjale teatatud;

e) "piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioon" on Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni või mõne tema eriorga-

nisatsiooni liikmeks olevatest suveräänsetest riikidest koosnev organisatsioon, kellele liikmesriigid on andnud volituse konventsiooniga reguleeritavates küsimustes ja kes on tema sisekorra järgi nõuetekohaselt volitatud konventsiooniga ühinema.

4. Ühinemiskiri antakse hoiule UNESCO peadirektorile.

Artikkel 28

Kontaktpunkt

Konventsiooniga ühinemisel määrab iga konventsiooniosaline artiklis 9 nimetatud kontaktpunkti.

Artikkel 29

Jõustumine

1. Konventsioon jõustub kolme kuu möödumisel kolmekümenda ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, heakskiitmis- või ühinemiskirja hoiuleandmise kuupäevast, kuid ainult nende riikide või piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioonide suhtes, kes on oma vastavad ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, heakskiitmis- või ühinemiskirjad hoiule andnud sellel kuupäeval või enne seda kuupäeva. Kõigi teiste konventsiooniosaliste suhtes jõustub konventsioon kolme kuu möödumisel ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, heakskiitmis- või ühinemiskirja hoiuleandmisest.

2. Käesoleva artikli kohaldamisel ei käsitata piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsiooni hoiuleantud kirja organisatsiooni liikmesriikide hoiuleantud kirjade lisana.

Artikkel 30

Föderaalne või mitteunitaarne põhiseaduslik süsteem

Tõdedes, et rahvusvahelised kokkulepped on võrdselt siduvad kõigi konventsiooniosaliste suhtes, olenemata nende põhiseaduslikust süsteemist, kohaldatakse järgmisi sätteid föderaalse või mitteunitaarne põhiseadusliku süsteemiga konventsiooniosaliste suhtes:

a) konventsiooni sätete puhul, mille rakendamine on föderaalse või seadusandliku keskvõimu pädevuses, on föderaal- või keskvalitsuse kohustused samasugused nagu nendel konventsiooniosalistel, kes ei ole liitriigid;

b) konventsiooni sätete puhul, mille rakendamine on haldusüksuse, näiteks osariigi, krahvkonna, provintsi või kantoni pädevuses, kes ei pea föderaalse põhiseadusliku süsteemi kohaselt võtma seadusandlikke meetmeid, teatab föderaalvalitsus vajaduse korral nendest sätetest haldusüksuse, näiteks osariigi, krahvkonna, provintsi või kantoni pädevale asutusele ja annab oma soovitusel nende vastuvõtmise kohta.

Artikkel 31

Denonsseerimine

1. Konventsiooniosaline võib konventsiooni denonsseerida.
2. Denonsseerimisest teatatakse UNESCO peadirektorile hoiuleantava kirjaga.
3. Denonsseerimine jõustub kaheistkümnelt kuu möödumisel denonsseerimiskirja kättesaamisest. Kuni taganemise jõustumise kuupäevani ei mõjuta see mingil viisil denonsseeriva konventsiooniosalise rahalisi kohustusi.

Artikkel 32

Hoiulevõtja ülesanded

UNESCO peadirektor kui konventsiooni hoiulevõtja teatab organisatsiooni liikmesriikidele, riikidele, kes ei ole organisatsiooni liikmed, ja artiklis 27 nimetatud piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioonidele ning Ühinenud Rahvaste Organisatsioonile kõigi artiklites 26 ja 27 sätestatud ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, heakskiitmis- või ühinemiskirjade ning artiklis 31 sätestatud denonsseerimiskirjade hoiuleandmisest.

Artikkel 33

Muudatused

1. Konventsiooniosaline võib peadirektorile saadetava kirjaliku teatisega teha ettepaneku konventsiooni muutmiseks. Peadirektor edastab teatise kõikidele konventsiooniosalistele. Kui kuue kuu jooksul pärast teatise edastamise kuupäeva vastavad vähemalt pooled konventsiooniosalised taotlusele pooldavalt, esitab peadirektor ettepaneku konventsiooniosaliste konverentsi järgmisele istungjärgule arutamiseks ja võimalikuks vastuvõtmiseks.
2. Muudatused võetakse vastu kohalolevate ja hääletavate konventsiooniosaliste kahekolmandikulise hääletamusega.

3. Konventsiooni muudatused esitatakse pärast vastuvõtmist konventsiooniosalistele ratifitseerimiseks, vastuvõtmiseks, heakskiitmiseks või nendega ühinemiseks.

4. Konventsiooniosaliste suhtes, kes on muudatused ratifitseerinud, vastu võtnud, heaks kiitnud või nendega ühinenud, jõustuvad konventsiooni muudatused kolme kuu möödumisel kuupäevast, mil kaks kolmandikku konventsiooniosalistest on lõikes 3 nimetatud dokumendid hoiule andnud. Seejärel jõustub muudatus konventsiooniosalise suhtes, kes on muudatuse ratifitseerinud, vastu võtnud, heaks kiitnud või sellega ühinenud, kolme kuu möödumisel kuupäevast, mil konventsiooniosaline on oma ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, heakskiitmis- või ühinemiskirja hoiule andnud.

5. Lõigetes 3 ja 4 sätestatud korda ei kohaldata valitsustevahelise komitee liikmete arvu käsitleva artikli 23 muudatuste suhtes. Need muudatused jõustuvad nende vastuvõtmise ajal.

6. Artiklis 27 nimetatud riiki või piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsiooni, kellest saab konventsiooniosaline pärast lõike 4 kohaselt tehtud muudatuste jõustumist käsitatakse juhul, kui ta ei ole väljendanud muud kavatsust:

- a) muudetud konventsiooni osalisena ja
- b) muutmata konventsiooni osalisena nende konventsiooniosaliste suhtes, kes ei ole end muudatustega sidunud.

Artikkel 34

Autentsed tekstid

Konventsioon on koostatud araabia, hiina, hispaania, inglise, prantsuse ja vene keeles, kõik kuus teksti on võrdselt autentset.

Artikkel 35

Registreerimine

Konventsioon registreeritakse UNESCO peadirektori taotlusel Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja artikli 102 kohaselt Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni sekretariaadis.

LISA

LEPITUSMENETLUS

Artikkel 1

Lepituskomisjon

Ühe konventsiooniosalisest vaidluspoole taotlusel moodustatakse lepituskomisjon. Kui konventsiooniosalistest pooled ei lepi kokku teisiti, koosneb komisjon viiest liikmest, kumbki pool nimetab kaks liiget, kes valivad ühiselt esimehe.

Artikkel 2

Komisjoni liikmed

Rohkem kui kahe konventsiooniosalisest poole vaidlustes nimetavad ühishuvidega pooled omavahelisel kokkuleppel ühiselt komisjoni liikmed. Kui kahel või enamal poolel on erinevad huvid või kui pooled on ühishuvide suhtes lahkarvamusel, nimetavad nad oma liikmed eraldi.

Artikkel 3

Ametisse nimetamine

Kui kahe kuu jooksul alates lepituskomisjoni moodustamise taotluse kuupäevast ei ole pooled mõnda liiget nimetanud, nimetab need liikmed taotluse esitanud poole palvel UNESCO peadirektor järgmise kahe kuu jooksul.

Artikkel 4

Komisjoni esimees

Kui kahe kuu jooksul alates viimase komisjoniliikme nimetamisest ei ole lepituskomisjoni esimeest valitud, määrab esimehe ühe poole palvel UNESCO peadirektor järgmise kahe kuu jooksul.

Artikkel 5

Otsused

Lepituskomisjon teeb oma otsused liikmete häälteenamusega. Kui vaidluspooled ei lepi kokku teisiti, kehtestab komisjon ise oma töökorra. Komisjon teeb ettepaneku vaidluse lahendamiseks ning pooled kaaluvad seda heas usus.

Artikkel 6

Lahkarvamus

Lahkarvamusel lepituskomisjoni pädevuse üle lahendab komisjon.

Ib LISA

Euroopa ühenduse deklaratsioon kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsiooni artikli 27 lõike 3 punkti c kohaldamise kohta

Euroopa Ühenduse praegused liikmed on Belgia Kuningriik, Tšehhi Vabariik, Taani Kuningriik, Saksamaa Liitvabariik, Eesti Vabariik, Kreeka Vabariik, Hispaania Kuningriik, Prantsuse Vabariik, Iirimaa, Itaalia Vabariik, Küprose Vabariik, Läti Vabariik, Leedu Vabariik, Luksemburgi Suurhertsogiriik, Ungari Vabariik, Malta Vabariik, Madalmaade Kuningriik, Austria Vabariik, Poola Vabariik, Portugali Vabariik, Sloveenia Vabariik, Slovaki Vabariik, Soome Vabariik, Rootsi Kuningriik ning Suurbritannia ja Põhja-Iirimaa Ühendkuningriik.

Käesolevas deklaratsioonis on esitatud pädevus, mille liikmesriigid on konventsiooniga hõlmatud valdkondades asutamislepingutega ühendusele üle andnud.

Ühendusel on ainupädevus ühises kaubanduspoliitikas (asutamislepingu artiklid 131–134), välja arvatud intellektuaalomandi kaubanduslikud aspektid ja teenuskaubandus asutamislepingu 133 lõigetes 5 ja 6 sätestatud valdkondades (käesolevas kontekstis eelkõige kauplemine kultuuri- ja audiovisuaalteenustega), mille puhul vastutus on jagatud ühenduse ja liikmesriikide vahel. Ta teostab poliitikat arengukoostöö alal (asutamislepingu artiklid 177–181) ja koostööpoliitikat tööstusriikidega (asutamislepingu artikkel 181a), ilma et see piiraks liikmesriikide pädevust nendes valdkondades. Tal on jagatud pädevus kaupade, inimeste, teenuste ja kapitali vaba liikumise (asutamislepingu artiklid 23–31 ja 39–60), konkurentsi (asutamislepingu artiklid 81–89) ja siseturu osas, kaasa arvatud intellektuaalomand (asutamislepingu artiklid 94–97). Vastavalt asutamislepingu artiklile 151 ja eelkõige selle lõikele 4 võtab ühendus asutamislepingu teiste sätete kohaselt tegutsedes kultuuriaspekte arvesse eriti selleks, et respektierida ja edendada oma kultuuride mitmekesisust.

Allpool loetletud ühenduse õigusaktid näitavad ühenduse pädevusvaldkondade ulatust vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu sätetele.

Nõukogu 22. detsembri 1994. aasta otsus 94/800/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse nimel sõlmitavaid tema pädevusse kuuluvaid küsimusi puudutavaid kokkuleppeid, mis saavutati mitmepoolsete kaubanduslääbirääkimiste Uruguay voorus (1986–1994), (EÜT L 336, 23.12.1994, lk 1).

Nõukogu 10. detsembri 2001. aasta määrus (EÜ) nr 2501/2001 üldiste tariifsete soodustuste kava kohaldamise kohta ajavahemikus 1. jaanuar 2002–31. detsember 2004 – nõukogu määrust üldiste tariifsete soodustuste kava kohaldamise kohta ajavahemikus 1. jaanuar 2002–31. detsember 2004 käsitlevad avaldused (EÜT L 346, 31.12.2001, lk 1).

Nõukogu 21. juuni 2005. aasta otsus 2005/599/EÜ lepingu allakirjutamise kohta, millega muudetakse koostöölepingut ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani riikide rühma ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel, millele on alla kirjutatud Cotonous 23. juunil 2000 (ELT L 209, 11.8.2005, lk 26).

Nõukogu 27. novembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 2698/2000, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1488/96 Euroopa-Vahemere partnerluse raames toimuva majandus- ja sotsiaalstruktuuride reformiga kaasnevate finants- ja tehniliste meetmete (MEDA) kohta (EÜT L 311, 12.12.2000, lk 1).

Nõukogu 18. detsembri 1989. aasta määrus (EMÜ) nr 3906/89 Ungari Vabariigile ja Poola Rahvavabariigile antava majandusabi kohta ja selle järgnevad muudatused, mida kohaldatakse endiselt Bulgaariale ja Rumeeniale (EÜT L 375, 23.12.1989, lk 11).

Nõukogu 5. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 2666/2000, mis käsitleb Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, Horvaatia, Jugoslaavia Liitvabariigi ning endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi abistamist ja millega tühistatakse määrus (EÜ) nr 1628/96 ning muudetakse määrusi (EMÜ) nr 3906/89 ja (EMÜ) nr 1360/90 ning otsuseid 97/256/EÜ ja 1999/311/EÜ (EÜT L 306, 7.12.2000, lk 1).

Nõukogu 25. veebruari 1992. aasta määrus (EMÜ) nr 443/92 Aasia ja Ladina-Ameerika arengumaadele finants- ja tehnilise abi andmise ja nende maadega tehtava majanduskoostöö kohta (EÜT L 52, 27.2.1992, lk 1).

Nõukogu 29. detsembri 1999. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 99/2000 abi andmise kohta partnerriikidele Ida-Euroopas ja Kesk-Aasias (EÜT L 12, 18.1.2000, lk 1).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta otsus nr 792/2004/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusprogramm Euroopa tasandil kultuuri valdkonnas tegutsevate asutuste edendamiseks (ELT L 138, 30.4.2004, lk 40).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. veebruari 2000. aasta otsus nr 508/2000/EÜ, millega kehtestatakse programm Kultuur 2000 (EÜT L 63, 10.3.2000, lk 1).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta otsus 1419/1999/EÜ kultuurisündmusega Euroopa kultuuripealinn seotud ühenduse meetmete kohta aastateks 2005 kuni 2019 (EÜT L 166, 1.7.1999, lk 1).

Nõukogu 22. septembri 1997. aasta otsus Euroopa kultuurimeetmete tuleviku kohta (EÜT C 305, 7.10.1997, lk 1).

Nõukogu 22. septembri 1997. aasta otsus piiriülese fikseeritud raamatuhindade süsteemi kohta Euroopa keelealadel (EÜT C 305, 7.10.1997, lk 2).

Nõukogu 3. oktoobri 1989. aasta direktiiv 89/522/EMÜ teleringhäälingutegevust käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (EÜT L 298, 17.10.1989, lk 23). Direktiivi on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 97/36/EÜ (EÜT L 202, 30.7.1997, lk 60).

Nõukogu 20. detsembri 2000. aasta otsus 2000/821/EÜ Euroopa päritoluga audiovisuaalteoste arendamise, levitamise ja nende müügi edendamise soodustamiseks mõeldud programmi rakendamise kohta (MEDIA Plus – arendamine, levitamine ja müügi edendamine) (2001–2005) (EÜT L 336, 30.12.2000, lk 82).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. jaanuari 2001. aasta otsus nr 163/2001/EÜ Euroopa audiovisuaalprogrammide tööstuse kutsetöötajate koolitusprogrammi (MEDIA-koolitus) rakendamise kohta (2001–2005) (EÜT L 26, 27.1.2001, lk 1).

Nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määrus (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks (EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1), riigiabi kohta.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/48/EÜ intellektuaalomandi õiguste jõustamise kohta (ELT L 157, 30.4.2004, lk 45).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta direktiiv 2001/29/EÜ autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta infoühiskonnas (EÜT L 167, 22.6.2001, lk 10).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. septembri 2001. aasta direktiiv 2001/84/EÜ algupärase kunstiteose autori õiguse kohta saada hüvitist edasimüügi korral (EÜT L 272, 13.10.2001, lk 32).

Nõukogu 27. septembri 1993. aasta direktiiv 93/83/EMÜ teatavate satelliitlevile ja kaabli kaudu taasedastamisele kohaldatavaid autoriõigusi ja sellega kaasnevaid õigusi käsitlevate eeskirjade kooskõlastamise kohta (EÜT L 248, 6.10.1993, lk 15).

Nõukogu 29. oktoobri 1993. aasta direktiiv 93/98/EMÜ autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste kaitse tähtsaja ühtlustamise kohta (EÜT L 290, 24.11.1993, lk 9).

Nõukogu 19. novembri 1992. aasta direktiiv 92/100/EMÜ rentimis- ja laenutamissoõiguse ja teatavate autoriõigusega kaasnevate õiguste kohta intellektuaalomandi vallas (EÜT L 346, 27.11.1992, lk 61).

Ühenduse pädevuse teostamine on oma olemuselt pidevalt arenev protsess. Seega jätab ühendus endale õiguse teatada muudest tulevatest deklaratsioonidest seoses pädevuse jagamisega Euroopa Ühenduse ja liikmesriikide vahel.

2 LISA

Ühepoolne deklaratsioon ühenduse nimel ühinemiskirja üleandmisel

“Konventsioon on ühenduse jaoks siduv pädevuse osas, mida on kirjeldatud konventsiooni artikli 27 lõike 3 punkti c kohaselt esitatud deklaratsioonis, ja ühendus tagab konventsiooni nõuetekohase rakendamise. Sellest tulenevalt kohaldavad ühenduse liikmesriigid, kes on konventsiooniosalised, omavahelistes suhetes konventsiooni sätteid kooskõlas ühenduse siseste eeskirjadega ja ilma, et see piiraks nende eeskirjade asjakohast parandamist.”
